

1621, juliol 2. Barcelona

Jerònima Fàbregues i Amat, viuda de Guillem Onofre Fàbregues, ciutadà de Barcelona, i filla dels difunts Miquel Joan Amat, escrivà de manament de Barcelona, Caterina Amat Sumàrraga, atorga testament, en el qual, després de nomenar marmessors i elegir lloc de sepultura, fa diversos llegats a persones i institucions eclesiàstiques i civils de la ciutat i nomena hereu universal el seu fill Joan Onofré Fàbregues, tot establint les substitucions corresponents.

A. Hospitalet de Llobregat, Arxiu Municipal de l'Hospitalet, Al dors «Testaments Hyerònima Fàbregues [...] lib21» (segle XVIII).

En nom de Déu sia, amen. Jo Hierònyma Fàbregues i Amat, viuda relictà del senyor Guillem Onofre Fàbregues, quòndam ciutadà honrat de Barcelona, filla legítima y natural del senyor Miquel Joan Amat, scrivà de mana-| ment en Barcelona populat, y de la senyora Catherina Amada y Sumàrraga, de aquel muller, tots difunts, sana per gràcia de nostre señor Dèu de cor y de pensa, fas y orden mon darrer testament eius ultima voluntat mia ab lo qual elegesch mar- | messors y del present meu testament exequutors lo senyor doctor Luys Guyneas, prèvere en Santa Maria de la Mar beneficiat, lo senyor Joan Agustí Genovar, cavaller, mon gendre, Marianna, muller sua, ma filla, Joan Onofre y Jacinto Fàbregues, mos fills, | als quals, com més charament puch, prech y a ells done plen poder que si a mí me convindrà morir ans que fasse eo ordene altre testament, els, tots sinch, quatre, tres, dos o la hu de aquells en absència eo defalliment dels altres complesquen y exequuten | y qualsevol de aquells complesque et exequite lo present meu testament conforme per mi avall trobaran disposat y ordenat.

Primerament, y ans de totas cosas, vull y orden que los deutes que lo die de mon òbit jo deuré e totas las injúrias e totes de les quals | jo sie tinguda y obligada sien pagats y satisfets de mos béns breument, simplement y de pla, sens strèpit ni figura de juy, segons los dits deutes e injúries millor probar se podran per testimonis, albarans o altres legítimes proves i documents, sola la veritat del | fet atesa i considerada.

Ítem, elegesch la sepultura al cos meu fahedora en lo monestir de Santa Catherina de la orde dels frares predicadors, en lo vas de Fàbregues que és en la capella de la Nativitat de nostre Senyor, en lo qual està enterrat lo dit quodam senyor marit | seu. La qual sepultura vull que sia feta a coneguda de dits mos marmessors y per ella gastat de

mos béns lo que los aparexerà sie necessari y convenient, dexant-ho tot a llur bona determinació, encarregant-los que sia ab la menos pompa mundana sie possible.

Ítem, vull que per remey y sufragi de la mia ànima me sian ditas y celebrades sinch-centas missas, celebrades en los altars privilegiats que aparexerà als dits senyors mos marmessors, donant la charitat acostumada, de les quals se me'n diguen cent en Sancta | Maria de la Mar, en lo altar de las ànimas.

Ítem, vull que per la ànima mia me sia dit y celebrat en la dita iglésia de Santa Catherina, en lo altar de la Nativitat, devant del qual lo meu cos será enterrat, un trentenari dit de sant Vicens Ferrer, que | són quoranta-y-vuyt misses, donant la charitat acostumada.

Ítem, deix a l'hospital general per amor de Dèu deu sous.

Ítem, als pobres infants òrfens altres deu sous.

Ítem, a l'hospital de la Mare de Déu de la Misericòrdia altres deus sous.

Ítem, | als pobres presos de la presó altres deu sous.

Ítem, vull y orden que sian pagats los legats que tinch fets quant me asentí en confradesa en la confraria de la Concepció y del Santíssim Sagrament.

Ítem, deix al dit Jacinto, fill a mi y al dit quòndam | marit meu comú, de edat de més de vint anys poch més o mancho, per tots y qualsevol drets tingués o pogués tenir en ma heretat y béns, axí per la legítima com altrament, sinch-centas lliuras de moneda barcelonesa, ab pacte y condició que si mor | ab fills legítims y naturals, hu o molts, pugué testar, disposar y altrament fer a sas voluntats de totas las ditas sinch-centas lliuras. Y si cars será que morrà quantquequant sens fills, com està dit, en tal cas pugué disposar y altraments fer a sas | líberas voluntats de dos-centas sinquanta lliuras tant solament, y las restants dos-centas sinquanta lliures tornen a mon hereu devall escrit i a sos successors.

Tots los altres emperò béns mobles e immobles, veus, drets, noms y actions | mias, a hont se vulla que sian, a mi se me pertangem eo pertanyer pugen, ara o en lo esdevenidor y en qualsevol part del món, y també usant de la facultat y potestat que a mí me està donada per la senyora Maria Anna Bonastra, ma cunya- | da, en son testament que té fet y fernet en poder de mossèn Esteve Gilabert Bruniquer, notari de Barcelona, de disposar de la sua universal heretat entre mos fills, y usant de aquella y disposant de mons béns, deix y atorch al dit Joan Onofre Fàbregues, fill | meu, instituynt lo dit Joan Onofre Fàbregues, fill meu, a mi y a la dita senyora Maria Anna Bonastra,

hereu universal. Si emperò lo dit fill meu a mi y a la dita Maria Anna Bonastra hereu no será, per lo que no voldrà o no podrà ser eo | a mi hereu será més après morrà quantquequant sens fill o fills legítims y naturals y de legítim y carnal matrimoni procreat o procreats, en dits casos y quiscú de aquells al dit Joan Onofre Fàbregues, fill meu axí morint, substituesch y a mi | hereu universal instituesch lo dit Jacinto Fàbregues, fill meu, si aleshores viu será, y si viu no será, a sos fills legítims y naturals, an aquell o aquells que ell haurà instituhits hereus seus universals. E si cars será que lo dit Jacint, fill meu, a- | leshores no viurà eo viurà i fills no haurà dexats eo no haura dexats y a mi hereu dit Jacinto no será per ço que no voldrà o no podrà, eo a mi hereu será més après morrà sots la forma dalt dita del dit Joan Honofre, hereu en primer lloch instituït, | al dit Jacinto, axí morint, substituesch y a mi hereva universal instituesch la dita senyora Marianna Genovarda, filla mía, a totes ses voluntats liberament fahedores.

Ítem, fas nota que so debitora a la ànima de madó Càndia Mirona quatorze | lliuras, set sous i sis, per çò vull que si cars será que lo die de mon òbit jo no las tindrè distribuydas per sa ànima, que per mon hereu aquellas sian distribuydas en fer-li'n dir missas.

E ab lo present meu testament revoch lo testament per mi fet en poder del | quòndam mossèn Salvador Coll, notari de Barcelona, com encara tots y qualsevol altres testament o testaments o altres espècies de últimes voluntats per mi fets y fermats en poder de qualsevol altres notaris, de las quals y de las paraulas derogatòrias en aquells y | a quiscú d'ells oposades me peniu, y vull que aquesta mía última y darrera testamentària disposició mia prevàlega a totes les altres.

E aquesta és la mia última y darrera voluntat mia, la qual après mort mia vull que vàlega per dret de testament, e | si no valdrà o valer no podrà per dret de testament, vull que vàlega per dret de codicil o testament nuncupatiu o de aquella altre espècie de ultima voluntat que millor de dret o altrament podrà valer y tenir. De la qual mia testamentària disposició | vull que, seguida la mia mort, sian fetas tantas còpias y trasumptos quantas per mon hereu, legataris y altres de qui será interès demanades ne seran al notari devall scrit.

Fet y Fermat és estat lo present meu testament en la ciutat de Barcelona | a dos dies del mes de juliol, any de la nativitat de nostre senyor Dèu Jesuchrist de mil sis-cents vint-y-hu.

Sen+yal de mi, Hyeronima Fàbregues, testadora demunt dita, que lo present meu testament o darrera voluntat mia lloho y fermo. *Fill meu*, ita | approbo ego notarius instrumentum manu propria |

Testimonis cridats y pregats per la dita senyora testadora a la firma del present testament són Benet Merçet, parayre y correu de la ciutat, y Onofré Personada, scrivent, habitant en Barcelona |

Sig(*senya*)num Ioanni Soler Ferran, apostolica atque regia auctoritatibus notarii publici Barcinone, qui premisi testamentarie dispositioni, una cum prenomina^{tis} testibus, presens interfuit, scribi fecit et | clausit rogatus..